

ЗАПИСНИК

од 17-та седница на Управниот одбор на ЗЕЛС
одржана на електронски начин преку платформата ZOOM
на 27 мај, 2021 г. со почеток во 14:30 ч.

Присутни:

Петре Шилегов, (Градоначалник на Град Скопје, претседател на ЗЕЛС), Висар Ганиу (Градоначалник на општина Чаир, потпретседател на ЗЕЛС), Митко Јанчев (Градоначалник на општина Кавадарци, потпретседател на ЗЕЛС), Албон Џемаили (Градоначалник на општина Боговиње), Ивица Тошевски (Градоначалник на општина Ранковце), Жика Стојановски (Градоначалник на општина Илинден), Стефан Богоев (Градоначалник на општина Карпош), Наташа Петровска (Градоначалник на општина Битола), Аце Коцевски (Градоначалник на општина Велес), Медат Куртовски (Градоначалник на општина Маврово-Ростуше), Саша Богдановиќ (Градоначалник на општина Центар), Сашо Поцков (Градоначалник на општина Гевгелија), Коста Јаневски (Градоначалник на општина Струмица), Николчо Илијев (Градоначалник на општина Кочани), Илија Јованоски, (Градоначалник на општина Прилеп).

Седницата се одржа на електронски начин, преку користење на ZOOM платформата.

Управниот одбор на ЗЕЛС на оваа седница го усвои следниот:

ДНЕВЕН РЕД

1. Одлука за свикување на осма седница на Генералното собрание на ЗЕЛС;
2. Усвојување на ребаланс на буџетот на ЗЕЛС;
3. Усвојување на Предлог - Завршната сметка на ЗЕЛС за 2020 г.;
4. Усвојување на Предлог - Извештајот за работата на ЗЕЛС во 2020 г.;
5. Усвојување на Извештајот на Независна ревизорска куќа за финансиското работење на ЗЕЛС во 2020 г.;
6. Разгледување на Дополнет Предлог - Закон за утврдување на правен статус на бесправно изградени објекти;
7. Разгледување на иницијативата на општина Куманово во однос на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и општинска сопственост;
8. Разгледување на барањето на општина Ранковце во однос на Законот за урбанистичко планирање;
9. Разгледување на барањето на АДКОМ во врска со работата на ЈКП;
10. Разно

Под точка разно е предложено, да се разгледа можноста за префрлање на виокот на средства од блок дотации за основно и средно образование

Дискусија:

Следната седница се надеваме дека ќе се одржи во просториите на ЗЕЛС.

ПРВА ТОЧКА: Одлука за свикување на осма седница на Генералното собрание на ЗЕЛС

Претседателот истакна дека следната седница на Генералното собрание би требало да се одржи помеѓу 20 и 30 јуни, а со оглед на условите на пандемијата беше предложено истата да се организира без физичко присуство со користење на видео платформата и уреден начин на одлучување по електронски пат. Ваквата организација би била уште овој пат, со оглед дека пандемијата стивнува па следната седница би можела да се одржи по редовен пат.

ОДЛУКА: Управниот одбор на ЗЕЛС одлучи да го свика Генералното Собрание на ЗЕЛС на својата следна седница која ќе се одржи на 29 јуни во 11 часот со користење на ZOOM платформата и утврден начин на одлучување и расправа согласно условите за организирање на седници по електронски начин преку користење на ZOOM платформата.

ВТОРА ТОЧКА: Усвојување на ребаланс на буџетот на ЗЕЛС

На присутните им се обрати Извршниот директор на ЗЕЛС кој образложи дека со оглед на условите на пандемијата, претходниот буџет беше проектиран со акцент на заштеда на расходите и минимизирање на трошоците. На овој начин не се предвидени средства за реализирање на проекти за кои се сметаше дека во времето на планирање на буџетот нема да има техничка можност да се реализираат. Станува збор за реализација на активности со други организации, како на пример UN Women, настани со проектот за социјално згрижување и други проекти со меѓународни организации.

За оваа цел, иако износот е многу мал, сепак е потребно да се изврши соодветна интервенција во буџетот на ЗЕЛС, па вкупното зголемување во делот на расходната страна би бил еден милион и петстотини илјади денари. Со ова, сегашниот износ на буџетот би бил 24 милиони и двесте илјади денари.

ОДЛУКА: Управниот одбор го усвои предлогот за изменување и дополнување на Буџетот на ЗЕЛС за 2021 година (ребаланс на буџетот) и му прелага на Генералното Собрание на својата прва наредна седница истиот да го усвои како што е предложено.

ТРЕТА ТОЧКА: Усвојување на Предлог - Завршната сметка на ЗЕЛС за 2020 г.;

ОДЛУКА: Управниот одбор ја усвои завршната сметка на ЗЕЛС за 2020 година и му предлага на Генералното Собрание истата да ја усвои на својата прва наредна седница.

ЧЕТВРТА ТОЧКА: Усвојување на Предлог - Извештајот за работата на ЗЕЛС во 2020 г.;

ОДЛУКА: Управниот одбор го усвои Извештајот на работа на ЗЕЛС за 2020 година и му предлага на Генералното Собрание истиот да го усвои на својата прва наредна седница.

ПЕТТА ТОЧКА: Усвојување на Извештајот на Независна ревизорска куќа за финансиското работење на ЗЕЛС во 2020 г.;

ОДЛУКА: Управниот одбор го усвои Усвојување на Извештајот на Независна ревизорска куќа за финансиското работење на ЗЕЛС во 2020 г.;

ШЕСТА ТОЧКА: Разгледување на Дополнет Предлог - Закон за утврдување на правен статус на бесправно изградени објекти

Претседателот на ЗЕЛС информираше дека Указот за објавување на Законот не е донесен од страна на Претседателот на Републиката и дека текстот на Законот е вратен во повторна Собраниска постапка на разгледување на примените забелешки.

ЗЕЛС во фазата на изработен текст на нацрт на овој Закон достави барање дополнително да се разработи доказната постапка, да се опфатат објектите со намена А1 и тоа оние кои ќе се користат за примарно живеење. Беше истакнато дека ЗЕЛС бараше да не се обремени работата на администрацијата, како и да се користат сателитски снимки (по примерот на google maps) во доказната постапка.

Градоначалникот на општина Кавадарци истакна дека во консултација со другите општини, праксата е секаде различна во однос на решавање на предметите поднесени по Законот кој престана да важи, а против дел од градоначалниците се поведени постапки пред Суд. Во однос на предлогот да се користат сателитски снимки како доказ за периодот во кој е изграден објектот, беше истакнато дека постојат примери на изградени објекти во шумско подрачје кои не можат да се евидентираат со сателитска снимка. Исто така, беше повторено, дека сателитските снимки не се препознаваат како доказ во управна и во судска постапка пред второстепени органи и Судови.

Градоначалникот на општина Битола истакна дека мора да се обрне внимание на третманот на сообраќајниците, односно објектите изградени на сообраќајници предвидени со планска документација, кои не треба да бидат предмет на легализација.

Градоначалникот на општина Чаир истакна дека е потребно да се предложи како доказ да се сметаат и извадоци од сателитски снимки, за што треба да бидат обезбедени снимки преку ГИС платформата на организиран начин. Општина Чаир и до сега набавувала вакви снимки но тие како доказ не биле земани во предвид во постапката по жалба. Беше укажано и дека набавените снимки преку ГИС софтвер се обновуваат секои две недели и дека секогаш се добива ажурен преглед. Исто така, со воведувањето на овој софтвер на ниво на државата, би се влијаело и врз свеста на граѓаните дека секоја нелегална градба веднаш се евидентира што би ги одвратило од таквата намера. Како пример, беше посочено дека општина Чаир, за свои потреби, веќе го набавила овој софтвер за 40 илјади евра.

Градоначалничката на општина Битола во врска со одговорноста на градоначалниците поврзана со верба во доказите, односно дадените изјави дека објектот е граден пред стапувањето во сила на Законот, во ваков случај доколку некој во постапката дал лажна изјава, во тој случај градоначалникот нема никаква одговорност. Поврзано со примерот дека се изградени голем број викендички во шумско подрачје и истото не може да се евидентира, во општина Битола се забележани цели плантажи каде се гледа дека се изградени објекти. Беше укажано дека со легализацијата се врши обесправување на граѓаните кои редовно плаќале надоместок за уредување на градежно земјиште, наспроти оние кои нелегално граделе и плаќаат по повластена цена.

Градоначалникот на Кавадарци истакна дека сегашната утврдена цена од 150% од висината на надоместокот за уредување на градежно земјиште нема да предизвика масовна легализација и проблемот нема да се реши, иако ова е добра основа да се одвратат идните градители на нелегални објекти од намерата. Но општината не смее да биде доведена во ситуација да биде истражен орган, особено што доградбата, надградбата (нешто што тешко се докажува, па дури и да се користат сателитски снимки) не може да се докаже дека се изградени по утврдениот рок.

Општина Кавадарци има побарано и автентично толкување од Собранието но и мислење од Министерството, од каде е пристигнат одговор дека сателитските снимки не е доказ во постапката. Беше на крај констатирано дека проблемот и понатаму ќе остане нерешен, а општината со сигурност нема да преземе активност и да ги руши овие објекти.

Претседателот на ЗЕЛС образложи дека станува збор за два посебни Закони, и тоа еден со кој ќе се продолжи рокот на завршување на постапките до нивното завршување и вториот Закон со кој се утврдуваат нови услови и нови рокови за градбите.

Што се однесува до постоењето на сомнеж дека изјавата е дадена без основ, тој истакна дека општините не треба да легализираат, но треба да поведат кривична постапка за лажна изјава.

Тој укажа дека Министерот за транспорт и врски побара да има состанок со Претседателството на ЗЕЛС, а на оваа средба ЗЕЛС ќе ги достави истите барања од претходно, односно, во двата закона да се утврди дека општината може да го одбие барањето доколку се потврди дека изјавата е лажна. На овој начин би се одвратиле и оние кои лесно се впуштаат во давање на лажни изјави.

Градоначалникот на општина Велес изрази стравување дека со новиот Закон нема да се постигнат посакуваните ефекти, дека одзивот нема да биде задоволителен, а теоретски е можно да продолжи и понатаму бесправната градба. Единствен излез, истакна тој, е само доколку се направат сите законски подготовки, односно да се повлече линија, да се дозволи да се зголемат платите на инспекторите заради нивна мотивација, како и да се користат сателитски снимки со кои објектите би се потврдиле во хоризонтала. Тој истакна дека не смее да се дозволи легализација во национални паркови, на бунари и сите места од јавен интерес.

Градоначалникот на општина Илинден истакна дека второстепениот орган не одлучува мериторно, односно постојано ги враќа предметите на повторно одлучување во општината како првостепен орган, што создава правна несигурност од аспект дека општината не може да одлучи поинаку од првиот пат во случаите кога сите околности на предметот се земени во предвид.

Претседателот на ЗЕЛС истакна дека и претходно, како и сега, потребно е да се побара предметите кои сеуште не се завршени сепак да се завршат во определен рок, односно да не се дозволи тие постапки да траат неограничено, до нивното завршување. Тој исто така истакна дека прашањето за легализација на инфраструктурата и зачувување на социјалниот елемент треба да имаат приоритет. На овој начин би се спречила легализација на викендци, а со тоа и да се дестимулира натамошна нелегална градба.

Градоначалникот на општина Кавадарци побара со новиот Закон да пропише и рокот за плаќање на надоместокот по донесено Решение, заради сегашното искуство кога ваков рок недостасува, па постапките застануваат во оваа фаза и може да траат бесконечно, а барателот да не го плаќа надоместокот.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС смета дека со дополнетиот Предлог - Закон за постапување со бесправно изградени објекти е потребно дополнително да се уреди доказната постапка, да се води сметка за легализација на инфраструктурата, да се утврди рок на важење на претходниот Закон, да се утврди рок за плаќање на надоместокот, да се води сметка за социјалниот момент и да не се дозволи општа легализација на сите објекти.

СЕДМА ТОЧКА: Разгледување на иницијативата на општина Куманово во однос на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и општинска сопственост;

Општина Куманово достави иницијатива до ЗЕЛС за изменување и дополнување на Законот за располагање со движни и недвижни ствари во сопственост на државните органи и во сопственост на општините со кој побара истиот да се применува и на јавни претпријатија и други субјекти основани од општината, а при располагање со стварите во сопственост на општината да се овозможи истите да се даваат на користење со непосредна спогодба, односно да не се спроведува постапка на јавно наддавање, особено за здруженијата на граѓани и невладини организации кои реализираат активности од интерес за локалната самоуправа.

Присутните аргументираа дека се ограничени со сегашните одредби на определени невладини организации кои реализираат проекти во општината да им излезат во пресрет и директно со

непосредна спогоба да им дадат право на користење на простории кои се во општинска сопственост.

Но исто така, беше укажано дека и покрај предноста и ефектот што би се постигнал на овој начин, сепак би се изгубила транспарентноста на постапката и би бил ставен товар на градоначалникот дискреционо да одлучи кому ќе му додели одреден објект на користење. Оттука, сегашното решение, и покрај сложеноста на постапката, сепак го задржува стандардот на транспарентност на постапката.

Исто така, беше аргументирано дека е потребно и по натаму да остане сегашното решение за користење на електронскиот систем за располагање со стварите поставен на интернет страницата e-stvari.mk и тоа само за општините со оглед дека е невозможно да се прижа техничка поддршка од таков обем и на толкав број на субјекти кои би се јавиле како потенцијални корисници на истиот.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС одлучи да не ја прифати иницијативата на општина Куманово заради задржување на повисок степен на транспарентност на постапките кои претпоставуваат електронско јавно наддавање при располагање со стварите.

ОСМА ТОЧКА: Разгледување на барањето на општина Ранковце во однос на Законот за урбанистичко планирање;

По барање на општина Ранковце, Управниот одбор ја разгледа иницијативата која се однесува на помалите општини кои имаат проблем со новиот тарифник за изработка на урбанистичко – планска документација. Овој тарифник се уште не е усвоен од страна на Комората на архитекти и инженери, а на кој претходна согласност дава Министерството за транспорт и врски. ЗЕЛС во изминатиот период имаше аргументирани преговори со Комората и Министерството со цел обезбедување на пониски цени на услугите со оглед дека високите тарифи може да се одразат врз буџетите на општините но и врз бројот на планови кои може да се донесат што би го запрело развојот.

ЗАКЛУЧОК. Управниот одбор на ЗЕЛС ја разгледа иницијативата на општина Ранковце и заклучи дека ова барање е прераното со оглед дека тарифникот се уште не е донесен и се уште се води расправа за висината на надоместоците.

ДЕВЕТТА ТОЧКА: Разгледување на барањето на АДКОМ во врска со работата на ЈКП

Здружението на јавни комунални претпријатија АДКОМ, се обрати до ЗЕЛС за поддршка во справувањето со финансиските проблеми на јавните претпријатија со предлог на мерки. Беше констатирано дека огромен е список на сите проблеми со кои се соочуваат јавните претпријатија. ЗЕЛС испрати преглед на долговите и состојбата со јавните претпријатија до Владата, кои и после сите олеснувања и нов начин на сервисирање на нивните долгови, се констатира дека истите не го отплаќаат долгот на време и ажурно.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС дава поддршка на барањата на АДКОМ и предлага, надлежните органи истите да ги земат во предвид при изработка на новите прописи. Исто така, Управниот одбор препорачува да се направи обид да се изврши направат рационализација на трошоците и расходите на јавните претпријатија.

ДЕСЕТТА ТОЧКА: Одлука за изменување и дополнување на планот за јавните набавки

Со материјалите за оваа седница е доставен Предлог за изменување и дополнување на планот за јавните набавки. Оваа измена се однесува на делот на хотелски и угостителски услуги кои со оглед на намалувањето на интензитетот на пандемијата ќе мора да се реализираат заради активности поврзани со проекти со кои ЗЕЛС има склучено договор за реализација со меѓународни организации.

ОДЛУКА: Управниот одбор на ЗЕЛС донесе Одлука за усвојување на дополнетиот План за јавни набавки на ЗЕЛС за 2021 година.

ТОЧКА РАЗНО:

Управниот одбор ја разгледа состојбата со вишокот на средства за образование кои е потребно да има можност да се репрограмираат и соодветно да бидат искористени за други намени. Имено со мерките за спречување на ширење и заштита од корона вирусот, поголем дел од планираните средства кои се однесуваат на греење, тековно одржување и превоз на ученици не се искористени во обем како што е планирано. Овие средства беше побарано да може да се пренаменат соодветно за потребите на општината, особено како ублажување на финансиската состојба во која се наоѓаат.

Беше укажано дека со измените на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа се даде таква можност која ќе важи само за оваа година и општините самостојно треба да одлучат за нивно искористување во постапка пред Советот на општината.

Претходно е потребно да се добиено и мислење од Владата но Владата веќе има издадено ваков вид на согласности.

Присутните беа известени дека Градот Скопје, општина Куманово и општина Прилеп веќе ја завршиле оваа постапка согласно Закон.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор заклучи дека постапката за пренамена на средствата од блок дотациите за образование е во целост уредена со Закон и дека општините можат да постапката како што е пропишано и да ги искористат овие средства за оваа година.

Скопје, 28 мај, 2021 г.

Составил,
Стручната служба на ЗЕЛС